

Μήπως ο θόρυβος για το «Κίνημα της πατάτας» είναι ολίγον τι...«πατάτα»;

Πριν εκθέσω τις σκέψεις μου (ή μάλλον τις απορίες μου), θεωρώ σκόπιμο να ξεκαθαρίσω ότι φυσικά και είμαι σύμφωνος στο αυτονόητο: Και οι παραγωγοί πρέπει να έχουν ένα εύλογο κέρδος και οι καταναλωτές να μπορούν ν' αγοράζουν στην κατώτερη δυνατή τιμή (βεβαίως, πάντα σε σχέση με την ποιότητα).

Ας πάμε όμως στο διά ταύτα: Ξαφνικά, μερικοί εθελοντές πήραν την πρωτοβουλία να φέρουν σε άμεση επαφή παραγωγούς και καταναλωτές. Εύγε τους λοιπόν. Η κίνησή τους είναι άξια συγχαρητηρίων και γι' αυτό δεν χωρά πολλή συζήτηση.

Εδώ θέτω όμως το πρώτο ερώτημα: Μα καλά, μέχρι τότε οι παραγωγοί-καλλιεργητές ήταν αόρατοι, αφανείς και «ριγμένοι» και ξαφνικά, μετά από αυτή την εθελοντική πρωτοβουλία, γίναν το «μάννα εξ ουρανού»;

Και τότε ρε παιδιά, αυτοί που πουλάνε στις λαϊκές αγορές, το ίδιο προϊόν στην μαυραγορίτικη τιμή που καταγγέλεται απ' τους πάντες, ποιοί στο καλό είναι; Οι Νεφελίμ; Δεν είναι οι ΙΔΙΟΙ οι ΠΑΡΑΓΩΓΟΙ, αυτοί που τώρα ξεπουλάνε κατά τόνους τα προϊόντα τους; Αυτοί οι ίδιοι δεν είναι που αισχροκερδούν, χωρίς καν να κόβουν ΑΠΟΔΕΙΞΗ; Αυτοί οι ίδιοι δεν είναι που περιμένουν να βγει ένα σύννεφο και λόγω κακοκαιρίας να εκτοξεύσουν τις τιμές των προϊόντων στον...Θεό; Πώς λοιπόν, από τη μια στιγμή στην άλλη μεταμορφώθηκαν σε καλούς Σαμαρείτες;

Βγαίνουν λοιπόν τώρα οι παραγωγοί, σαν ταμανιτάρια, με το σύνθημα: «Να οργανωθούμε ρε παιδιά, να δώσουμε φτηνά προϊόντα στον λαό». Εύγε σας βρε μάγκες, αλλά που ήσασταν κρυμμένοι τόσα χρόνια; Τώρα ανακαλύψατε εσείς το πρόβλημα της ακρίβειας, το οποίο έχετε δημιουργήσει ΚΑΙ ΕΣΕΙΣ; Κι αφού, τελικά, το ανακαλύψατε, γιατί δεν εφαρμόζετε την «αγνή» σας βούληση στις λαϊκές, όπου έχει πρόσβαση και η γριούλα που δεν ξέρει καν, ούτε το «Κίνημα της πατάτας» (ή το κάθε «κίνημα»), αλλά ούτε και τι στο καλό είναι αυτό το «ίντερνετ» που κάνουν παραγγελίες; Γιατί δεν το πράττετε μέσω ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ;

Βγαίνουν τα ΜΜΕ και εμφανίζουν το «Κίνημα της πατάτας» σε πανάκεια για την

ακρίβεια, αφορίζοντας μάλιστα τους «μεσάζοντες» και το «καρτέλ της πατάτας» -δηλαδή τους χονδρέμπορους.

Ερώτημα δεύτερο λοιπόν: Για το φαινόμενο της αισχροκέρδιας στις λαϊκές αγορές ευθύνονται οι χονδρέμποροι; Στα καταστήματα, οι ΛΙΑΝΕΜΠΟΡΕΣ δεν είναι αυτοί που διαμορφώνουν τις τελικές τιμές; Πώς λοιπόν αυτοί βγαίνουν αθώες περισσότερες;

Έτυχε ν' ακούσω μια συνέντευξη ενός χονδρέμπορα. Είπε βέβαια τα δικά του για να υποστηρίξει τον κλάδο του και το επάγγελμά του, αλλά είπε και κάτι, το οποίο στους περισσότερους είναι άγνωστο: Π.χ. την πατάτα την αγοράζουν στην τιμή που την αγοράζουν από τους παραγωγούς, έτσι όπως βρίσκεται στις αποθήκες, «χύμα». Δηλαδή, χωρίς διαλογή. Αυτό σημαίνει, ότι αγοράζουν και τις ΣΑΠΙΕΣ, ή γενικά τις ακατάλληλες προς κατανάλωση πατάτες. Την διαλογή και το κόστος της, το αναλαμβάνουν οι χονδρέμποροι.

Εδώ, θέτω το τρίτο ερώτημα, διευκρινίζοντας ταυτοχρόνως, πως ούτε έμπορος είμαι, ούτε κι έχω κάποια σχέση μ' αυτόν τον κλάδο: Εσείς εάν ήσασταν χονδρέμπορος, θα αφαιρούσατε το κόστος διαλογής από το κέρδος σας, ή θα το μεταβιβάζατε στον καταναλωτή; Ομοίως και το κόστος μεταφοράς και διανομής. Υποθέτω, ότι η έντιμη κι αυθόρμητη απάντηση, εμπεριέχει την λέξη «Ναι»...

Αλλά, για μισό λεπτό βρε παιδιά... Οι πατατοπαραγωγοί λένε ότι πουλάνε στα 10-15 λεπτά το κιλό στους χονδρέμπορους. Τους παρακάμπτουν λοιπόν, πουλώντας απευθείας στους καταναλωτές, σε διπλάσια όμως, σχεδόν, τιμή. Άρα, τί έχουμε εδώ; Το τίμημα του χονδρέμπορα-διακινητή ενσωματώνεται στην τιμή της απευθείας πώλησης του πατατοπαραγωγού. Δηλαδή το πληρώνει και πάλι ο καταναλωτής. Για ποιά παράκαμψη του μεσάζοντα μιλάμε λοιπόν; Μήπως στην πραγματικότητα, αυτοί που παρακάμπτονται είναι οι λιανέμποροι; Για σκεφτείτε το λίγο καλύτερα...

Υποερώτημα, στο τρίτο ερώτημα: Όσοι μιλάνε για διάλυση των χονδρεμπόρων, έχουν αναλογιστεί άραγες τις επιπτώσεις στην διακίνηση και διάθεση των προϊόντων; Κυρίως όμως, έχουν αναλογιστεί ποτέ, πως υπάρχουν χιλιάδες συνάνθρωποί μας που εργάζονται έντιμα και σκληρά σ' αυτόν τον κλάδο και ότι όλοι αυτοί δεν είναι αφεντικά;

Τέταρτο ερώτημα, το οποίο έχει άμεση σχέση με το τρίτο: Οι καταναλωτές που αγοράζουν απευθείας από τα φορτηγά των πατατοπαραγωγών, έχουν την

δυνατότητα να διαλέξουν τις πατάτες, ή είναι υποχρεωμένοι να αγοράσουν «γουρούνι στο σακί», βασιζόμενοι στις διαβεβαιώσεις του παραγωγού; Μήπως το ότι οι καταναλωτές, στις λαϊκές αγορές έχουν την δυνατότητα να διαλέξουν π.χ. τις καλύτερες πατάτες από τον πάγκο του παραγωγού, «δικαιολογεί» και την ανεβασμένη τιμή; Με άλλα λόγια, μήπως εδώ ο παραγωγός ακολουθεί την αυτονόητη λογική του χονδρέμπορα, που λέει ότι «μεταθέτω το κόστος της διαλογής στον καταναλωτή»;

Ερώτημα, πέμπτο και τελευταίο: Πραγματικά πιστεύει κάποιος, ότι θα χτυπηθεί η ακρίβεια με τέτοιες εθελοντικές κινήσεις (όσο κι αν τα κίνητρα είναι αγνά και ανιδιοτελή);

Ας είμαστε ρεαλιστές... Μόδα είναι θα περάσει και οι εθελοντές κάποτε θ' αποσυρθούν, ή θα σταματήσουν να είναι εθελοντές. Εκτός κι αν κάνουμε πράξη το βίντεο με τον Βέγγο και θα τρεφόμαστε μόνο με πατάτες (και με λίγα ακόμα προϊόντα), οπότε αλλάζει το πράγμα.

Μήπως λοιπόν κάποια στιγμή, θα πρέπει να σταματήσουμε να εθελουτυφλούμε και ν' αρχίσουμε ν' αναρωτιώμαστε, τί στο καλό καλό κάνει αυτό το γαμημένο το κράτος για το ζήτημα της ακρίβειας και τις αισχροκέρδιες;

Διευκρίνιση: Επειδή είναι πιθανόν να γίνει σύγχυση του νοήματος του άρθρου με την ανακοίνωση του ΚΚΕ για τις «φθηνές πατάτες», θα πρέπει να καταστεί σαφές, πως, παρά τις όποιες επιφυλάξεις ή ενστάσεις μου, δεν είμαι αντίθετος στο «Κίνημα της πατάτας» και το κάθε παρόμοιο «κίνημα». Η πρόσβαση σε φθηνή τροφή (ακόμη κι αν αυτή μπορεί να είναι αμφιβόλου ποιότητας) είναι φυσικό ΔΙΚΑΙΩΜΑ, ακόμη κι αν εμπεριέχει και στοιχεία παρατυπίας, ειδικά από την στιγμή που ο κόσμος ωθείται βίαια και κατ' εξακολούθηση προς την ανέχεια. Αυτό που μέμφεται το άρθρο είναι η υποκρισία, που κάνουμε πως δεν την καταλαβαίνουμε. Τίποτε παραπάνω.